

Onderwerp Uitwerking actiepunt uitvoeringsprogramma VSD

Steller U.R. Glas

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 62 70 Bijlage(n) -

Ons kenmerk 5783962

Datum 19-07-2016 Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Een van de actiepunten uit het uitvoeringsprogramma Vernieuwing Sociaal Domein (VSD) is het opstellen van een plan van aanpak over de wijze waarop de gevolgen van de decentralisaties voor ouderen en mensen met een beperking in beeld worden gebracht. Dit actiepunt is ontstaan naar aanleiding van een motie in het voorjaarsdebat van 2014 (motie ChristenUnie en Stadspartij: 'Onderzoek gevolgen landelijk beleid ouderen'). Omdat we voor de uitwerking van dit actiepunt willen aansluiten bij de werkpraktijk is afgesproken om uw raad via een brief te informeren.

De kracht van nabij

In het jaar 2015 is gestart met het ontwikkelen van WIJ Groningen. In 11 wijken van onze stad zijn eind 2016 zogenaamde WIJ teams operationeel. Dit betekent dat inwoners van onze stad in hun eigen wijk terecht kunnen voor ondersteuning en begeleiding op het terrein van opvoeden, leven, wonen en werken.

Met deze gebiedsgerichte uitvoering van de brede taken van het sociaal domein kiezen we voor *de kracht van nabij*. Dit houdt in dat de werkvorming van een WIJ team is ingebed in aanwezige voorzieningen, organisaties, netwerken, activiteiten en bewoners in de wijk en daarmee samenwerkt. Het verstevigen van deze basis zorgt voor een aantrekkelijke, herkenbare, brede en toegankelijke algemene voorziening voor iedereen. Hoe dit er voor ouderen in een wijk uitziet schetsen we hierna.

De praktijk uit een wijk, voorbeeld Vinkhuizen

In het WIJ team van Vinkhuizen werken medewerkers vanuit verschillende organisaties en met diverse expertise. Zo werken bijvoorbeeld een buurtwerker vanuit MJD, met ervaring in het werken met ouderen, en een buurtwerker vanuit Humanitas, met kennis over mantelzorgondersteuning, informele zorg en vrijwillige thuishulp, met elkaar en anderen samen. Deze werkers hebben samen met collega's goed zicht op de ouderen in de wijk.

Een goede basis voor samenwerking is de aanwezige netwerkstructuur. Hierin zijn ook de zorgaanbieders en corporaties uit de wijk vertegenwoordigd. Er is goed contact met de huisartsenpraktijk de Vuursteen. Daar is een huisarts specifiek voor ouderen werkzaam. En er is samenwerking met een pastoraal medewerker die zich vooral op ouderen richt.

In februari van dit jaar heeft de buurtwerker een eerste wijktafel voor ouderen georganiseerd. Vragen, wensen en behoeften zijn tijdens die bijeenkomst opgehaald. Deelnemers aan deze wijktafel komen nog regelmatig tijdens een koffieochtend bijeen. Een ontmoetingsactiviteit als deze is vaak de basis voor contact en samenredzaamheid.

Hierbij is het goed om het profiel van de doelgroep voor ogen te hebben. ‘Niet klagen maar dragen’ is een motto dat ervoor zorgt dat signalen niet direct bij werkers terecht komen. De weg naar WIJ is nog niet altijd bekend of gemakkelijk te vinden. Juist voor kwetsbare doelgroepen is investeren in duurzame contacten, ontmoeting, signaleren, preventie en samenwerking belangrijk. Er is hiervoor gerichte aandacht bij werkers in de wijk, bij de uitvoering van het werk en bij de verdere ontwikkeling van het WIJ-team.

Inmiddels maakt ook de Wmo consulent van het zorgloket en het tijdelijk toegangsteam deel uit van het WIJ team. Dit vergemakkelijkt voorheen langdurige bureaucratische en administratieve routes. Bewoners worden in een persoonlijk gesprek beter geïnformeerd over activiteiten, andere mogelijkheden of een maatwerkvoorziening.

Kortom: samenwerking binnen en buiten het WIJ team vormt de basis voor ondersteuning en begeleiding van kwetsbare groepen.

Het huisbezoek project

Een van de activiteiten die in het kader van activering en preventie nog steeds wordt ingezet is het huisbezoek (voorheen huisbezoek 75+). Onder de titel ‘Broezn in de Buurt’ worden huisbezoeken aan groepen bewoners afgelegd. Deze huisbezoeken worden uitgevoerd door enthousiaste en getrainde vrijwilligers.

Voordat de huisbezoeken starten wordt overlegd met samenwerkingspartners in de wijk om zo de doelgroep te bepalen en ook gerichte vragen mee te kunnen nemen. Uitkomsten van de huisbezoeken worden gebruikt om activiteiten en voorzieningen te verbeteren, op te zetten of om een vorm van ondersteuning voor bewoners te starten. In de eerste helft van 2016 is het huisbezoek uitgevoerd in de wijken de Wijert, Kostverloren en Laanhuizen. Er is nog overleg over de wijken voor de tweede helft van dit jaar.

Illustratie

Een signaal uit een huisbezoek aan een wijkbewoner van 75+ in een portiekwoning is, dat deze niet verhuist naar een benedenwoning omdat de huur van die woning hoger is. Na contact met een sociaal raadsman blijkt dat deze persoon in aanmerking komt voor meerdere regelingen en voorzieningen. Zo zijn de financiële mogelijkheden vergroot en is het huren van een gelijkvloerse woning mogelijk. De aanvraag daarvoor loopt, het contact is gelegd en men houdt vinger aan de pols. Ondertussen is een vrijwilliger vanuit Humanitas actief als bezoekvrijwilliger.

De werkwijze van WIJ, de samenwerking met het maatschappelijk middenveld, de partners, organisaties en bewoners in de wijk is hoopvol en er is tijd nodig om deze nieuwe aanpak in de praktijk nog beter te ontwikkelen, te integreren en toe te passen. In alle wijken is aandacht voor kwetsbare groepen en voor het verstevigen van algemene, voorliggende activiteiten en voorzieningen. Er spelen op dit moment geen grote noden, klachten of signalen en er is geen informatie dat ouderen en mensen met een beperking minder gebruik maken van ondersteuning, begeleiding of een maatwerkvoorziening. Redenen om af te zien van een vorm van ondersteuning of begeleiding heeft soms te maken met een eigen bijdrage, soms omdat er sprake is van een andere activiteit of hulpverlener, soms omdat het oude en vertrouwde plaats moet maken voor iets nieuws en onbekends. Voor veel mensen geldt dat aan het einde van dit jaar meer helderheid is omdat dan het proces van her-indicaties is afgerond. Dit leidt tot het in deze brief geschetste beeld en we volgen nauwlettend hoe het gaat.

Afsluitend

Ten grondslag aan de motie lag bezorgdheid over de gevolgen van de transities voor de doelgroep ouderen en mensen met een beperking. Aansluitend bij deze bezorgdheid brengen we nog het volgende naar voren:

- Sinds 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor taken die voorheen onder de AWBZ vielen. Groningen heeft in 2015 gekozen voor continuïteit van ondersteuning, zorg en begeleiding. Bewoners van onze stad hebben in dit jaar gebruik gemaakt van de ondersteuning en begeleiding waaraan ze gewend waren. Ook in 2016 zijn indicaties voor begeleiding grotendeels gecontinueerd.
- Het jaar 2015 is gebruikt als overgangsjaar. In dat jaar is de ontwikkeling en realisatie van sociale wijkteams en als vervolg daarop, de WIJ teams gestart. Met de keuze van WIJ teams in 11 wijken van onze stad kiezen we voor een gebiedsgerichte aanpak van ondersteuning, begeleiding, hulp en zorg. Deze brief zijn we begonnen met informatie en een beschrijving van de praktijk van een WIJ team in een wijk.
- Momenteel wordt de Monitor Sociaal Domein ontwikkeld. Deze monitor sluit aan bij de prestatie indicatoren op basis van het sociaal beleid. Dit leidt tot een set meetbare gegevens. In uw raad is hierover recent een presentatie geweest. De raad heeft ruimte gekregen om aan te geven welke informatie in de Programmabegroting en -rekening terecht moet komen. Met deze monitor sluiten we aan bij zowel de gemeentelijke begrotingscyclus als op de werkprocessen van de Directie Maatschappelijk Ontwikkeling (beleid, operationalisering en uitvoering). De Monitor Sociaal Domein is uiteindelijk het instrument dat antwoord zal geven op de vraag hoe het staat met de ondersteuning en begeleiding van onze inwoners, inclusief de ouderen en mensen met een beperking.

Kortom: het plan van aanpak bestaat allereerst uit *de praktijk*; het uitrollen en ontwikkelen van de WIJ teams in de wijken van de stad. Dit vormt de basis voor de ondersteuning en begeleiding van onze inwoners, ook voor ouderen en mensen met een beperking. En daarnaast uit *informatie en monitoring* van die praktijk; een set meetbare gegevens die informatie geven over onze bewoners en hun gebruik van ondersteuning, begeleiding en maatwerk.

In de toekomst ontvangt uw raad informatie vanuit de Monitor Sociaal Domein. Naast informatie uit genoemde monitor ontvangt de raad eveneens rapportages en onderzoeken over WIJ Groningen en over diverse (innovatieve) uitvoeringspraktijken in het sociaal domein. Ook de monitor Leefbaarheid en Veiligheid wordt uitgebreid en meer in relatie gebracht met doelen en resultaten van het sociaal domein.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben en we beschouwen de motie hiermee als afgehandeld.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink